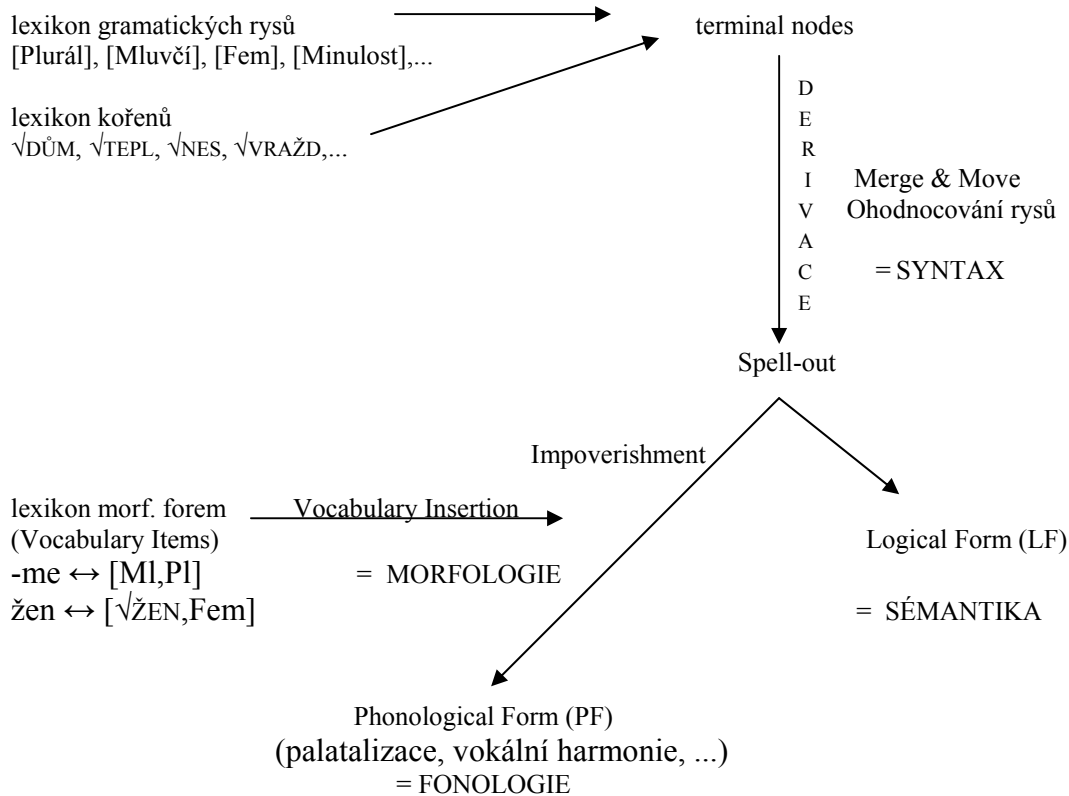

Architektura gramatiky – DM v minimalistickém modelu (Minimalist Program)

základní myšlenka: existuje **jen jeden počítačnický mechanismus**, který derivuje gramaticky komplexní struktury → struktura pod hranicí slova je budována na základě stejných principů jako struktura nad hranicí slova

(1)

→ morfol. formy se vkládají až po skončení derivace morfosyntaktické struktury (tzv. *late insertion*), vkládání je cyklické = postupně od kořene směrem výš

konsekvence: vložení určité morfol. formy (VI) může být determinováno levým a/nebo pravým kontextem: forma ↔ [morfém]/ levý kontext _ pravý kontext

- levý kontext (tj. strukturně níž): gramatické rysy (tj. abstraktní morfém) i forma (tj. i konkrétní VI)

- pravý kontext (tj. strukturně výš): jen gramatické rysy, ale ne forma

(2) kontexty pro vkládání VI

- forma ↔ [morfém/kořen]/ [morfém] _
- forma ↔ [morfém/kořen]/ VI _
- forma ↔ [morfém/kořen]/ _ [morfém]
- *forma ↔ [morfém/kořen]/ _ VI
- forma ↔ [morfém/kořen]/ VI _ [morfém]
- *forma ↔ [morfém/kořen]/ [morfém] _ VI

(2a) koncovka –ovi

pánovi, mužovi, soudcovi, předsedovi → jen životná maskulina

ovi ↔ [Dat/Loc,Sg]/ [Masc,Anim] _

(2b) sufix –ot(a)

nah-ota, slep-ota, ciz-ota, čist-ota, tepl-ota, ... → abstrakta jen z primárních A (uzavřená množina)

ota ↔ [Abstr,Fem]/ {√NAH, √SLEP, √CIZ, √ČIST, √TEPL, ...} _

(2c) alomorfy kořenů *br-/ber-*, *sr-/ser-*, *dr-/der-*, *stl-/stel-*, *ml-/mel-*, *pr-/per-*, *žr-/žer-*

Ø / CV	e / CV
bØrát, bØral, bØraní, bØranec	beru, bereš, ber, beroucí
dØrát, dØral, dØraní, dØračka	deru, dereš, der, deroucí
pØrát, pØrací, pØral, pØraní, pØrací	peru, pereš, per, peroucí
sØrát, sØral, sØraní, sØráč, sØračka	seru, sereš, ser, seroucí
stØlát, stØlal, stØlaní	stelu, steleš, stel, steloucí
žØrát, žØral, žØrádlo, žØrací, žØrout	žere, žereš, žer, žeroucí
mØlít, mØlel, mØletí, mØletý, mØleci	melu, meleš, mel, meloucí

→ alomorf s *e* jen v kontextu finitního kmene

X alternace *e* ~ Ø jako fonologicky řízený proces:

e/ _ CC/C(*e*~Ø)/C# : herní, her(*e*~Ø)c, her(*e*~Ø)na, her

Ø/ _ CV : hØra, hØrál, hØrací, hØraní, hØračka, hØraju, hØraješ, hØraj, hØrající

ber ↔ [√BR]/ _ [Fin]